

Inbreng van VMW Taxand in het Consultatiedocument Accountancy

Achtergrond

VMW Taxand is het Nederlandse lid van Taxand, een wereldwijde organisatie van onafhankelijke belastingadviseurs. In die hoedanigheid treedt Taxand in concurrentie met de Big Four accountants organisaties, met name de belastingadviestakken van die organisaties.

Meer informatie is te vinden www.taxand.com en www.vmwtaxand.nl.

Commentaar

In ons commentaar hebben wij ons beperkt tot hoofdstuk 1 van het Consultatiedocument.

1. *Wat is uw visie op de noodzaak bestaande onafhankelijkheidswaarborgen te versterken?*

Die noodzaak is in de visie van Taxand groot. Taxand meent dat de huidige inrichting van en het toezicht op het accountantsberoep onvoldoende is gegrond op de maatschappelijke functie van de accountant. Deze maatschappelijke functie verleent de accountant een "license to operate", bedoeld om de accountant een onafhankelijke positie te geven ten opzichte van de gecontroleerde onderneming. In de praktijk van dienstverlening aan grote ondernemingen werkt de "license to operate" echter uit als een oligopolie, die - zoals elke marktdominantie - efficiency, innovatie en nieuwe toetreding ondermijnt. De oligopolie resulteert in een verdien capaciteit voor de accountant die niet gerechtvaardigd wordt door de opbrengsten uit de accountantscontrole zelf, maar door de verkoop van aanpalende diensten. Het is juist dit mechanisme dat de onafhankelijkheid van de accountant ondermijnt. Bij bestaande cliënten moet de accountant voorzichtig zijn, omdat anders de verdiensten uit de aanpalende diensten worden bedreigd. Doordat de markt voor OOB's is verdeeld tussen vier partijen (de Big Four) werkt dit mechanisme ook voor controlecliënten waaraan de firma op dat moment geen andere diensten verkoopt, omdat elke accountant zich er steeds van bewust is dat een onderneming die hij controleert ooit weer een beroep zal gaan doen op de diensten van een van zijn adviescollega's, juist omdat de markt zo klein is.

Al met al leidt dit tot de conclusie dat alleen een volstrekte scheiding tussen controle en advies echte onafhankelijkheid waarborgt.

Tenslotte kan men zich afvragen of het met het karakter van een maatschappelijke functie strookt dat deze functie een verdien capaciteit voor aanpalende diensten meebrengt die leidt tot inkomens die vele malen hoger liggen dan de Balkenende-norm.

2. *Past naar uw mening het maken van een onderscheid tussen controle gerelateerde diensten en overige dienstverlening en overige dienstverlening bij de vraag welke diensten een accountantsorganisatie mag leveren bij een OOB-controlecliënt naast de wettelijke controle?*

Nee. De accountancy moet een beroep worden dat zich uitsluitend met controlewerkzaamheden moet gaan bezig houden. Elke andere dienstverlening moet worden verboden.

3. Zou daarbij een maximum moeten worden gesteld aan het percentage van deze controle gerelateerde dienstverlening, respectievelijk overige dienstverlening ten opzichte van de omzet uit de wettelijke controle? Zo ja, hoe hoog moet dit percentage volgens u zijn?

Zie vraag 2.

4. Bent u het eens met de lijst van toegestane controle en aan controle gerelateerde diensten zoals opgenomen in bijlage I? Welke diensten zou u willen toevoegen of verwijderen?

Zie vraag 2.

5. Bent u het eens met de lijst van verboden diensten zoals opgenomen in bijlage II? Welke diensten zou u willen toevoegen of verwijderen?

Zie vraag 2.

6. Kunt u in bijlage III aangeven welk van de daar genoemde diensten volgens u hoort bij de aan controle gerelateerde diensten, verboden diensten of overige diensten?

Zie vraag 2.

7. Welke criteria hebt u gehanteerd bij de beantwoording van de vragen 4 tot en met 6?

Wij hebben de navolgende criteria gehanteerd:

1. Accountantskantoren zijn "too big to fail"

De markt kent maar vier globale accountantskantoren, Deloitte, KPMG, PWC en Ernst & Young, samen de Big 4. Dit kleine aantal grote spelers geeft deze kantoren onevenredig veel macht tegenover toezichthouders. Als een toezichthouder "de rode kaart" tegen één van hen zou willen trekken, heeft dat zo'n grote invloed op de markt dat die maatregel feitelijk onmogelijk wordt. Daarmee wordt de effectiviteit van het toezicht op accountants ondermijnd. Het verklaart naar onze mening waarom de accountants na de financiële crisis tot nog toe beneden de radar van de toezichthouders zijn gebleven.

2. Belangenverstremgeling door controle en advies

Een accountant die de boeken van een onderneming controleert mag daarnaast ook adviesdiensten verkopen. En dat advies is voor de accountant vele malen lucratiever dan de controle. Die dubbelrol bevordert belangenverstremeling: wie veel geld verdient als adviseur knijpt als controleur gemakkelijker een oogje dicht.

3. Wie betaalt bepaalt

De rekening voor de accountantscontrole wordt door de gecontroleerde onderneming zelf betaald. En de gecontroleerde onderneming verleent ook zelf de opdracht. Dat zorgt ervoor dat de controlerend account in een afhankelijke positie verkeert ten opzichte van de onderneming die hij controleert, wat de controle belemmert. Het is nu eenmaal onverstandig te bijten in de hand die je voedt.

Amsterdam, 30 januari 2012

VMW Taxand N.V.

mr. R.P.F.M. Hafkenschied, bereikbaar op rutger.hafkenschied@vmwtaxand.nl

mr. R Vos, bereikbaar op roelof.vos@vmwtaxand.nl